

Wpływ nowoczesnych technologii na rozwój i funkcjonowanie dziecka

- Telewizja, komputer, telefony komórkowe, tablety itp. mają ogromny wpływ na rozwój sfery intelektualnej, emocjonalnej i fizycznej dziecka
- Rodzice chętnie wyobrażają sobie przyszłe sukcesy naukowe i zawodowe swoich dzieci
- Z tego powodu łatwo przekonać rodziców do programów telewizyjnych, komputerowych, tabletów, telefonów czy „niby edukacyjnych gier” sugerując im korzyści z wczesnego ich korzystania.

Badania:

Neurobiolodzy zauważają z niepokojem, że dzieci urodzone w epoce wysokich technologii (od końca lat dziewięćdziesiątych XX w.) **w odmienny sposób kształtuje swoje relacje ze światem, ludźmi i językiem.**

Spitzer referuje badania amerykańskie, z których wyniki pokazały, że dzieci korzystające z programów kanału BabyTV oraz DVD dla niemowląt mają **opóźniony rozwój mowy**. „Negatywny wpływ mediów na rozwój językowy dziecka jest (...) dwa razy silniejszy niż pozytywny efekt czytania dzieciom książek” (Spitzer 2013).

Badania prowadzone w Katedrze Logopedii i Zaburzeń Rozwoju pokazały, że dzieci w okresie niemowlęcym poddawane oddziaływaniom wysokich technologii (telewizja, tablet, komputer) przejawiają wiele **niepokojących zachowań wskazujących na:**

- opóźnienia lub brak nabywania systemu językowego,
- zwolniony przebieg rozwoju intelektualnego,
- zwolniony rozwój zabawy i kształtowania się umiejętności społecznych,
- wiele dzieci ma obniżoną sprawność motoryczną.

Rodzice podają różne przedziały określające czas ekspozycji na bodźce cyfrowe – od 30 minut do kilkunastu godzin w ciągu dnia.

Jest to w czasie m.in.:

- karmienia dziecka
- usypiania
- eliminowanie płaczu przy przebudzeniu
- w czasie spontanicznej zabawy dziecka

W 3. r. ż. zaburzenia „telewizyjnych dzieci” pogłębiają się. Dostrzega się następujące zachowania:

- trudności lub całkowity brak rozumienia poleceń,
- zabawę na poziomie dzieci 12 – 14 miesięcznych,
- brak zabawy tematycznej,
- trudności z rozpoczęciem i kontynuowaniem zabawy w grupie rówieśniczej,

- komunikowanie się krzykiem lub płaczem,
- niepełne rozumienie języka,
- brak respektowania reguł społecznych,
- brak zainteresowania książkami, obrazkami,
- uspokajanie się po otrzymaniu telefonu komórkowego rodzica (tabletu)
- poważne trudności w prowadzeniu treningu czystości,
- wybiórczość jedzenia.

Badania przeprowadzone w Stanach Zjednoczonych i Niemczech wykazały, że:

używanie komputera w wieku przedszkolnym powoduje zaburzenia koncentracji, które skutkują późniejszymi kłopotami w opanowaniu umiejętności czytania i pisanie oraz trudności w nawiązywaniu kontaktów społecznych.

Dlatego naukowcy postulują, by wprowadzać media cyfrowe (e – podręczniki) do szkół dopiero po 12. r. ż., a do 2. r. ż. całkowicie uniemożliwić dziecku oglądanie telewizji i innych mediów cyfrowych.

Warto wiedzieć!

Jeszcze dwie godziny po wyłączeniu gry komputerowej pola czołowe są nieaktywne, co całkowicie uniemożliwia uczenie się.

Z powodu wysokiej plastyczności kory mózgowej dzieci w wieku niemowlęcym, poniemowlęcym i przedszkolnym mogą pod wpływem obrazu telewizyjnego lub komputerowego przesterować mózg na odbieranie przede wszystkim obrazów, a nie mowy. Dziecko kształtuje jedynie myślenie obrazowe, wyizolowane od działań w grupie społecznej.

Wiek od 2 do 5 lat to krytyczny okres dla rozwoju mózgu. Mózg jest przygotowywany do uczenia się, jak przyjmować informacje i jak tworzyć związki informacji. Kiedy dzieci oglądają telewizję, grają na komputerze, tablecie, komórce, są przyzwyczajane do takiego sposobu uczenia się, w którym brak jest fizycznego, emocjonalnego, a nawet sensorycznego (zapach, smak, propriocepcja) zaangażowania.

Bibliografia:

- W. Niedzicki *Czy media mają podwójne oblicze?* Edukacja medialna, 12/99
- [Człowiek a pola elektryczne i magnetyczne - biomagnetica.pl](http://pliki.biomagnetica.pl/) pliki.biomagnetica.pl/
- prof. zw. dr hab. Jagoda Cieszyńska: *Wpływ wysokich technologii na*

rozwój dzieci Artykuł

- Sally Goddard Odruchy, *uczenie i zachowanie. Klucz do umysłu dziecka*
- dr Carla Hannaford *Zmysłne ruchy, które doskonalą umysł. Podstawy kinezylogii edukacyjnej*
- Damian Janus *Cyberuzależnienia (2). Gry komputerowe a zagadnienie*

kastracji

- N. Carr *Płytki umysł. Jak Internet wpływa na nasz mózg.* Gliwice 2013

- R. Patzlaff *Zastygłe spojrzenie. Fizjologiczne skutki patrzenia na ekran a rozwój dziecka.* Karków 2008
- A. Podgórska, *Referat: Wpływ komputera i internetu na rozwój dzieci i młodzieży* (www.paninformatyk.com.pl)
- E. Olszewska *Dziecko przed telewizorem*, Wychowawca, 6/01
- Anna Stępień *Wpływ środków masowego przekazu na rozwój i psychikę uczniów.*
- M. Żebrowska *Psychologia rozwojowa dzieci i młodzieży* PWN, Warszawa, 1982